

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

**Komisja
do Spraw
Energii,
Klimatu
i Aktywów
Państwowych**

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **PODKOMISJI STAŁEJ DO SPRAW
INFRASTRUKTURY KRYTYCZNEJ,
GÓRNICCTWA I ENERGETYKI
(NR 8)
z dnia 9 października 2024 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych

– podkomisji stałej do spraw infrastruktury krytycznej, górnictwa i energetyki (nr 8)

9 października 2024 r.

Podkomisja stała do spraw infrastruktury krytycznej, górnictwa i energetyki, obradująca pod przewodnictwem posła **Macieja Małeckiego (PiS)**, przewodniczącego podkomisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– informacja prezesa zarządu Orlen SA na temat wsparcia inwestycji ograniczających zużycie energii jako drogi do zmniejszenia importu surowców energetycznych.

W posiedzeniu udział wzięli: **Witold Literacki** wiceprezes zarządu ds. korporacyjnych, pierwszy zastępca prezesa zarządu ORLEN SA wraz ze współpracownikami, **Monika Gawlik** dyrektor Departamentu Spółek Paliwowo-Energetycznych Ministerstwa Aktywów Państwowych wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Cezary Gradowski** i **Łukasz Żylik** z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Dzień dobry państwu.

Witam na posiedzeniu podkomisji stałej do spraw infrastruktury krytycznej, górnictwa i energetyki.

Otwieram posiedzenie podkomisji.

Witam panów posłów, a także naszych gości. Witam pana Witolda Literackiego, wiceprezesa PKN ORLEN. Słyszę, że znowu żaden z członków zarządu nie jest obecny na posiedzeniu naszej Komisji, ale być może wystąpimy do marszałka Sejmu z prośbą o wpłynięcie na to, żeby wreszcie ktoś dotarł na nasze posiedzenie, bo tematy, które są omawiane, są niezwykle ważne. Witam panią dyrektor Monikę Gawlik z Ministerstwa Aktywów Państwowych i przy okazji mam pytanie. Ilu członków zarządu jest w tej chwili w ORLEN?

Dyrektor Departamentu Spółek Paliwowo-Energetycznych Ministerstwa Aktywów Państwowych Monika Gawlik:

Ośmiu.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Dziękuję.

Myślę, że jedna z ośmiu osób może poświęcić czas na spotkanie z posłami podkomisji, która dostała w Sejmie bardzo ważny obszar, ale o tym jeszcze będziemy rozmawiać.

Witam panią Monikę Gawlik, dyrektor Departamentu Spółek Paliwowo-Energetycznych MAP, oraz pana Rafała Dąbrowskiego, głównego specjalistę Departamentu Spółek Paliwowo-Energetycznych MAP. Cieszę się, że jest z nami również pan Jakub Ruszel, dyrektor wykonawczy ds. zarządzania ryzykiem i zgodnością ORLEN SA. Na liście mam również pana Stanisława Barańskiego, dyrektora Biura Zrównoważonego Rozwoju i Transformacji Energetycznej ORLEN SA, którego nie ma, a na którego obecność liczyliśmy. Witam pana Karola Wolffa, pełniącego obowiązki dyrektora wykonawczego ds. strategii i innowacji, oraz panią Aleksandrę Karpińską, pełniącą obowiązki dyrektora Biura Regulacji Produktów Naftowych ORLEN SA.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje informację prezesa zarządu ORLEN SA na temat wsparcia inwestycji ograniczających zużycie energii jako drogi do zmniejszenia importu surowców energetycznych.

Proszę o informację ze strony ORLEN. Jednocześnie jeszcze raz podkreślam, że mamy niedosyt. Jest to informacja prezesa ORLEN, a na naszym posiedzeniu nie ma nikogo z ośmiu członków zarządu ORLEN.

Wiceprezes zarządu ds. korporacyjnych ORLEN SA Witold Literacki:

Dzień dobry państwu.

Dziękuję za oddanie głosu i za możliwość uczestnictwa w tej ważnej podkomisji. Chcę ustosunkować się do dwóch kwestii. Kwestia numer jeden dotyczy tego, że wczoraj ORLEN zgłaszał zaktualizowaną listę swoich przedstawicieli.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Panie dyrektorze, nie takich informacji od pana oczekiwałem. Jest pan w niezręcznej sytuacji i trudno panu mówić, z jakiego powodu nie przyszli pana zwierzchnicy. Proszę skupić się na temacie posiedzenia.

Poseł Krzysztof Gadowski (KO):

Przepraszam.

Panie przewodniczący, może warto byłoby poświęcić jednak jedno zdanie i wysłuchać pana dyrektora w kontekście usprawiedliwienia, żebyśmy byli roztropni w tym wszystkim, co robimy.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Dobrze. Mam informację, że prośba o obecność członka zarządu ORLEN była skierowana do ministra aktywów państwowych. Po raz drugi spotykamy się na posiedzeniu Komisji, ponieważ na poprzednim posiedzeniu ORLEN przysłał reprezentację, która była niedopuszczalna. Na tle innych spółek Skarbu Państwa ORLEN całkowicie zlekceważył ten temat, w związku z tym spotkaliśmy się dzisiaj po raz drugi i posłowicie po raz drugi wygospodarowali czas w napiętym grafiku. Państwo również poświęćcie czas, dlatego że dwa tygodnie temu nie można było wysłuchać ORLEN, bo ORLEN nie było na posiedzeniu Komisji.

Pan poseł Krzysztof Mulawa.

Poseł Krzysztof Mulawa (Konfederacja):

Panie dyrektorze, rozumiem, że chciał pan usprawiedliwić nieobecność członków zarządu, ale oczekujemy usprawiedliwienia od jakiegokolwiek członka zarządu, a nie od pana.

Wiceprezes zarządu ds. korporacyjnych ORLEN SA Witold Literacki:

Może nie tyle usprawiedliwić, co wyjaśnić.

Poseł Krzysztof Mulawa (Konfederacja):

Oczekujemy tego wyjaśnienia od członków zarządu, a nie od pana dyrektora.

Wiceprezes zarządu ds. korporacyjnych ORLEN SA Witold Literacki:

Zgodnie z pełnomocnictwem koncernu jesteśmy umocowani w reprezentacji koncernu na tego typu spotkaniach. Dostaliście państwo z wyprzedzeniem bardzo merytoryczny materiał, żeby uczynić zadość powadze tej Komisji. Poza materiałem pisemnym mamy również prezentację. Spółka potraktowała tę Komisję w sposób należyty i odpowiedzialny, ponieważ dobrała optymalnie merytoryczny i przygotowany skład do zaprezentowania naprawdę bardzo trudnej i złożonej tematyki, z którą mierzy się ORLEN w kontekście obecnej strategii, jak i strategii, która będzie dokonywana, jeśli chodzi o rewizję. Spółka oceniła, że dzisiejsza reprezentacja jest optymalna i najlepiej odpowie na państwa pytania dotyczące tematyki spotkania. To jest jedna rzecz. Druga rzecz to chcielibyśmy przejść do samej prezentacji i odpowiedzieć państwu na pytania będące przedmiotem posiedzenia tej podkomisji.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Szanowny panie dyrektorze – ale kieruję to też do przedstawiciela Ministerstwa Aktywów Państwowych – z całym szacunkiem, ale to posłowicie oceniają reprezentację Komisji, a nie pan dyrektor. Pierwsze posiedzenie, które odbyło się dwa tygodnie temu, zostało

zlekceważone przez ORLEN. Inne spółki przysłały taką reprezentację, z którą mogliśmy rozmawiać, a ORLEN to zlekceważył. Na dzisiejsze posiedzenie wyraźnie i pisemnie poprosiliśmy ministra aktywów państwowych o to, aby obecny był członek zarządu ORLEN. Nie przeczę, że merytoryka z państwa ust będzie na wysokim poziomie, i na to liczymy, ale na zewnątrz firmę reprezentuje zarząd i oczekujemy odpowiedzialności zarządu także za słowa, które padają na posiedzeniu Komisji. Pan poseł Krzysztof Mulawa bardzo celnie to zauważył. Proszę o przejście do prezentacji.

Wiceprezes zarządu ds. korporacyjnych ORLEN SA Witold Literacki:

Oddaję głos panu Karolowi Wolffowi, dyrektorowi strategii ORLEN, aby przedstawił państwu prezentację, która jest pochodną materiału, którą dostaliście państwo od nas z wyprzedzeniem czasowym.

Dziękuję.

Pełniący obowiązki dyrektora wykonawczego ds. strategii i innowacji ORLEN SA Karol Wolff:

Dziękuję za możliwość prezentacji założeń Grupy ORLEN. Szanowni państwo, materiał, który chcieliśmy dzisiaj zaprezentować, jest materiałem uwzględniającym założenia strategii grupy, które zostały wypracowane jeszcze w 2022 i w 2023 r., a dotyczą one kierunków strategicznych ogłoszonych w lutym 2023 r. W tym momencie aktualizujemy strategię grupy i ta aktualizacja powinna być zaprezentowana publicznie do końca tego roku, ale nie jesteśmy jeszcze w stanie mówić precyzyjnie o konkretnych celach czy o konkretnych wartościach. Kierunki, o których będziemy dzisiaj mówić, nie zmieniają się kierunkowo i realizacja działań związanych z transformacją energetyczną czy działań wspierających transformację energetyczną w Polsce będzie ważnym elementem strategii Grupy ORLEN. To na wstępie, aby pokazać państwu, w którym momencie w korporacji jesteśmy i na czym dzisiaj bazujemy.

Na początku chcielibyśmy przedstawić uwarunkowania, w których funkcjonuje Grupa ORLEN, a właściwie cały rynek energetyczny w Polsce i w Unii Europejskiej. Wyzwania dla branży paliwowo-naftowej czy paliwowo-energetycznej są obecnie zdecydowanie większe niż jeszcze kilka lat temu i wynikają one z wyzwań klimatycznych, począwszy od porozumienia paryskiego poprzez pakiet „Fit for 55” i regulacje wynikające z tego pakietu. Te wszystkie akty regulacyjne wpływają na biznes energetyczny i na to, jaki kierunek strategiczny będzie przyjmowała Grupa ORLEN. Dlaczego o tym mówię? Mówię o tym dlatego, że jeśli mówimy o bezpieczeństwie czy o celu dzisiejszego spotkania, czyli o inwestycjach ograniczających zużycie energii jako drogi do zmniejszenia importu surowców energetycznych, to powinniśmy spojrzeć na to, w jaki sposób w Polsce i w Europie Środkowo-Wschodniej będziemy zaspokajać potrzeby energetyczne, popyt na energię i sposób, w jaki będzie on zaspokajany.

W ramach prac analitycznych grupy ORLEN przygotowaliśmy podsumowanie krajowych planów energii i klimatu dla 11 państw Europy Środkowo-Wschodniej, żeby zobaczyć, w jaki sposób kraje w naszym regionie, w tym Polska, podchodzą do miksu energetycznego i do kształtu, w jakim w przyszłości będziemy zaspokajać potrzeby energetyczne. Tym, co widzimy i co wychodzi z planów, które są zatwierdzane przez poszczególne państwa, jest to, że w ramach obecnych KPEiK około 45%, a docelowo około 2/3 scenariuszy wyższych ambicji zaktualizowanych energii KPEiK na rynku energetycznym to będzie energia ze źródeł odnawialnych. Mówimy tutaj o energii wiatrowej, słonecznej, wodnej i bioenergii.

Dlaczego jest to ważne? Dlatego, że wejście czy zwiększenie energii odnawialnej w miksie energetycznym automatycznie redukuje nasze zapotrzebowanie na węglowodory, które w dużej mierze są surowcem importowanym w Europie Środkowo-Wschodniej. Nie mówię w całości, bo mamy dość duże aktywa własnego gazu ziemnego, ale węglowodory w postaci ropy są w całości importowane do Polski. W tych scenariuszach energetycznych widzimy jeszcze udział energii jądrowej pojawiający się w miksie energetycznym już w Europie Centralnej, bo energię atomową wykorzystujemy chociażby na Słowacji, ale ten udział atomu zarówno w krajach regionu, jak i w Polsce ma rosnąć. W scenariuszach obecnych planów i w scenariuszach planów wyższych ambicji znacznemu ograniczeniu ulega rola węgla oraz w mniejszym stopniu ropy naftowej. Rola gazu jest cały czas widoczna. Gaz jako najmniej emisyjne paliwo jest wykorzystywany chociażby w energetyce.

Robiąc przybliżenie i pokazując rynek transportowy, który jest istotny z punktu widzenia funkcjonowania Grupy ORLEN, widzimy również prognozowaną zmianę miksu energetycznego wykorzystywanego w transporcie. Zakładamy, że do 2050 r. połowa energii wykorzystywanej w samochodach to będzie energia elektryczna. Rośnie również udział biopaliw jako komponentu paliw płynnych, ale cały czas mamy również udział ropy naftowej czy paliw pochodzących z ropy naftowej. Wielkość tego udziału w tym momencie jest pewną niewiadomą, bo różne analizy pokazują, że może być to udział od 13% aż do 50%.

Obecna perspektywa Grupy ORLEN na rozwój rynku jest mniej więcej taka, że o ile w transporcie osobowym mówimy o daleko posuniętej elektryfikacji w drugiej połowie dekady lat 30. i 40., to w transporcie ciężarowym około 80% paliwa, które będzie wykorzystywane do transportu jeszcze w roku 2050, to będzie diesel. Transportu ciężarowego nie jesteśmy bowiem w stanie tak łatwo zdekarbonizować i zmienić. Patrząc z perspektywy transformacji energetycznej i jej wyzwań, widzimy to, że Grupa ORLEN znajduje się w centrum czy na pierwszym wkręcie trylematu energetycznego.

Pozwolę sobie bardzo szybko zarysować ten trylemat. Chodzi o to, żeby energia, którą będziemy generować i dostarczać klientom, z jednej strony była bezpieczna, czyli będziemy mieli system, który będzie odporny na szoki zewnętrzne, jeśli chodzi o dostawę tej energii, a z drugiej strony energia musi być przystępna cenowo i musi być akceptowalna cenowo dla społeczeństwa i gospodarki. Z trzeciej zaś strony mówimy o nisko- i zeroemisyjności tej energii, czyli o zrównoważonym rozwoju i zaspokajaniu popytu na energię w sposób redukujący maksymalnie emisję dwutlenku węgla. Właśnie w tym trylemacie osadzamy strategię Grupy ORLEN. Kierując się tymi wymiarami, tak budujemy portfolio inwestycyjne, żeby maksymalnie zapewniać bezpieczeństwo, przystępność cenową oraz dbać o zrównoważony rozwój.

Przechodząc do inwestycji i do funkcjonowania Grupy ORLEN, chcemy tylko zaznaczyć, że Grupa ORLEN w tym momencie funkcjonuje w trzech ważnych sektorach gospodarki, czyli mówimy o energetyce, transporcie i przemyśle. W energetyce moc zainstalowana w grupie to jest około 5–6 GW elektrycznych, a w ciepłe – prawie 14 GW. Jeśli chodzi o produkcję energii elektrycznej, to mówimy o około 10% udziale w rynku, do tego sieć dystrybucyjna energii elektrycznej w spółce Energa-Operator oraz sieć dystrybucyjna gazu w spółce PSG. Jeśli mowa o energetyce, to jest to ważny element Grupy ORLEN i strategii grupy ORLEN na przyszłość. W transporcie sprzedaż i produkcja paliw płynnych, jeśli mówimy o części przemysłowej, to zarówno przerób ropy naftowej w stronę paliw i produktów petrochemicznych, produkcja nawozów w ANWIL SA i szeroki portfel produktów, który jest najbardziej otwarty, jeśli chodzi o produkty petrochemiczne, na rynki zagraniczne, a przez to też najbardziej wrażliwy na trendy związane z dekarbonizacją. W przypadku produktów petrochemicznych widzimy, że coraz częściej pojawiają się pytania o to, w jaki sposób są produkowane nasze chemikalia, czy jest tam komponent energii odnawialnej i czy jest tam komponent recyklingu.

Przechodząc do poszczególnych inwestycji i do poszczególnych założeń inwestycyjnych grupy, prezentujemy założenia do 2030 r. Są one – tak jak powiedziałem – rewidowane, ale zakładam, że ta rewizja nie będzie ich zmieniać w znaczący sposób. Mówimy o ambicji osiągnięcia przez grupę mocy 9 GW źródeł odnawialnych w 2030 r. Liczba ta jest składową mocy offshore i onshore w Polsce i poza Polską, bo zakładaliśmy też inwestycje poza Polską. W tym momencie w portfolio mamy ponad 1 GW mocy OZE. Są to moce głównie w energetyce wodnej i wiatrowej. Te istniejące aktywa OZE pokazujemy z prawej strony mapki na prezentacji. Największą inwestycją, którą w tym momencie realizujemy, jest budowa pierwszej morskiej farmy o mocy 1,2 GW w ramach spółki Baltic Power z kanadyjską spółką Northland Power na Morzu Bałtyckim. Projekt właściwie jest w zaawansowanej fazie realizacji. Pierwsze wiatraki na morzu powinny pojawić się w 2025 r. Energia do sieci powinna popłynąć na koniec 2025 r. albo na początku 2026 r. Jest to duży i ważny projekt Grupy ORLEN.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Przepraszam, panie dyrektorze, poproszę o uściślenie, jaka moc w przyszłym roku zostanie uruchomiona z morskiej farmy wiatrowej.

P.o. dyrektora wykonawczego ds. strategii i innowacji ORLEN SA Karol Wolff:

Cała farma to jest 1,2 GW. Dla ORLEN przypada połowa z tego, bo mówimy o podziale 50/50 z Kanadyjczykami. Projekt zgodnie z harmonogramem powinien zostać ukończony do 2025 r. – mówimy o całości projektu. Nie wiem, czy nie będzie to pierwszy kwartał 2026 r., i musielibyśmy sprawdzić, czy nie było zmian w harmonogramie. Generalnie końcówka 2025 r. była przewidziana na zamknięcie całego projektu, czyli mówimy o pozyłskaniu całości tej mocy. ORLEN otrzymał dodatkową koncesję na budowę pięciu kolejnych morskich farm wiatrowych o łącznej mocy 5,2 GW i te projekty w tym momencie są przygotowywane. Założenie jest takie, aby projekty te realizować po kolei, bo operacyjnie trudno byłoby realizować kilka projektów jednocześnie, więc po tym, jak skończymy pierwszy projekt, będziemy mogli realizować kolejne.

Jeśli chodzi o energetykę odnawialną na lądzie, to w tym momencie w portfolio Grupy ORLEN mamy 1 GW mocy. Mamy też dodatkowe projekty akwizycyjne, czyli z jednej strony zakup dodatkowych mocy, ale też budowa własnych mocy poprzez spółkę Energa Green Development, która jest spółką z Grupy Energa i zajmuje się rozwojem OZE. W tym przypadku mówimy o potencjale dodatkowych kilku GW w perspektywie 2–3 lat, aby powstały te moce i dostarczały energię do sieci energetycznej.

Przechodząc na energetykę gazową, to w strategii zakładamy wzrost i zwiększenie mocy w obszarze energetyki gazowej z 1,7 GW do 4 GW w 2030 r. Zobaczymy, jak bardzo i w którą stronę będziemy rewidować ten cel. W tym momencie realizujemy dwa duże projekty gazowe – elektrownię CCGT w Ostrołęce i elektrownię CCGT w Grudziądzu. Oba projekty przewidziane są do oddania w 2025 r. W planach, które były już sygnalizowane, pojawia się też kolejna elektrownia gazowa w Warszawie, czyli CCGT Siekierki zastępująca blok węglowy spółki PGNiG Termika na warszawskich Siekierkach. Jest to projekt, który powinien zostać oddany do użytku w okolicach 2030 r. W tym momencie jest przed finalną decyzją inwestycyjną, w fazie przygotowawczej.

To, co wspiera rozwój energetyki gazowej, to własny portfel wydobywania gazu. Zakładaliśmy, że do 2030 r. będziemy w stanie wydobywać tego gazu około 12 mld m³ głównie ze złóż w Polsce i w Norwegii. Ten łańcuch gazu od wydobywania po produkcję energii elektrycznej był odpowiedzią ORLEN na potrzebę budowy mocy wirujących w systemie energetycznym i zabezpieczenia ich własnymi dostawami gazu.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Panie dyrektorze, znowu wejść w słowo, żeby ten temat nie umknął. Jaki będzie miks gazu własnego z Polski, a jaki z Norwegii w 2030 r.? Czy mógłby pan rozwinąć trochę temat nowych złóż norweskich po akwizycjach?

P.o. dyrektora wykonawczego ds. strategii i innowacji ORLEN SA Karol Wolff:

W planach, które zakładaliśmy, w 2030 r. ten miks wynosi 12 mld m³ gazu własnego w portfolio Grupy ORLEN. Mówiliśmy o około 4 mld m³ z Polski i 8 mld m³ z Norwegii, czyli mniej więcej 1/3 to jest wydobywanie w Polsce, 2/3 wydobywanie w Norwegii, tak żeby zaspokoić czy zapełnić Baltic Pipe.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Dobrze.

Mam jeszcze pytanie do pani dyrektor z Ministerstwa Aktywów Państwowych. Jakie według ministerstwa będzie zapotrzebowanie na gaz w 2030 r. w Polsce?

Dyrektor Departamentu Spółek Paliwowo-Energetycznych MAP Monika Gawlik:

Zapotrzebowaniem zajmuje się Ministerstwo Klimatu.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Pani dyrektor, wiem, że Ministerstwo Klimatu ma u siebie bezpieczeństwo energetyczne, ale są to podstawowe rzeczy. Jeśli są spółki, które mają wydobywać gaz, to trzeba to gdzieś umiejscowić, żeby nie okazało się, że nadzorowana spółka wydobywa gazu więcej, niż mamy...

Dyrektor Departamentu Spółek Paliwowo-Energetycznych MAP Monika Gawlik:

Zapotrzebowanie to 24 mld m³.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Dziękuję.

P.o. dyrektora wykonawczego ds. strategii i innowacji ORLEN SA Karol Wolff:

To zapotrzebowanie 24 mld m³ ma być zaspokajane miksem wydobycia własnego oraz dostawami gazu zakontraktowanego – mówimy o kontraktach zarówno z Katarą, jak i ze Stanami Zjednoczonymi, które mają zapewnić dostawy ponad 10 mld m³ LNG do Polski.

Dodatkowym elementem, który pojawia się w strategii Grupy ORLEN i również ma za zadanie zapewnić stabilność dostaw energii elektrycznej przede wszystkim dla przemysłu, jest technologia małych modułowych reaktorów atomowych. Grupa ORLEN jest zainteresowana rozwijaniem i wdrażaniem tej technologii w szczególności przy swoich zakładach przemysłowych. Widzimy duży potencjał wykorzystywania SMR w dekarbonizacji chociażby takiego zakładu produkcyjnego, jakim jest rafineria czy kompleks petrochemiczny w Płocku. Technologia ta jest w stanie wyprodukować duże ilości niskoemisyjnej energii elektrycznej, więc docelowo mówimy też o ciepłe, które byłoby wykorzystywane w instalacjach przemysłowych. Do tej pory był to element strategii Grupy ORLEN.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Panie dyrektorze, wejść panu w słowo, bo zakres informacji jest obszerny i chciałbym, żebyśmy, będąc w danym temacie, trochę go pogłębili. Potrzebuję trochę więcej informacji o SMR. Myślę, że również obserwujecie kanadyjski projekt GE Hitachi, więc czy ktoś z delegacji ORLEN mógłby powiedzieć nam na temat tego, jak wygląda harmonogram budowy SMR? Jak wygląda rozwój tych reaktorów, które robi GE Hitachi? Kiedy ta energia popłynie do ORLEN? Cały czas liczę na to, że każdorazowe instalowanie małego reaktora jądrowego gdzieś w Polsce będzie służyło lokalnej społeczności również w zakresie produkcji prądu, bo nadwyżka, której nie wykorzysta ORLEN, będzie mogła posłużyć mieszkańcom lokalnej społeczności. Bardzo chciałbym, żeby doszło do sytuacji, w której ciepło sieciowe, które mamy w Polsce, będzie zasilane z SMR, które powstaną w przyszłości. Bardzo proszę o kilka zdań na ten temat.

P.o. dyrektora wykonawczego ds. strategii i innowacji ORLEN SA Karol Wolff:

W planach strategicznych Grupy ORLEN pokazywaliśmy jeden SMR do 2030 r. Teraz widzimy, że mogło to być trochę zbyt ambitne – mówimy potencjalnie o pierwszym SMR w okolicach 2030 r., bo termin przed 2030 r. jest na pewno bardzo ambitnym terminem, biorąc pod uwagę projekt kanadyjski. Śledzimy ten projekt dość mocno. Technologię w Kanadzie chce wdrożyć kanadyjska spółka Ontario Power Generation, rozpoczęły się już prace ziemne i prace przygotowawcze, a jednocześnie – o ile dobrze pamiętam – dostawca technologii GE Hitachi stara się o licencję na blok jądrowy u kanadyjskiego regulatora.

Jeśli chodzi o projekt w Polsce, to spółka, która ma realizować te projekty, ma wskazane dwie pierwsze lokalizacje i obie są połączone z zakładami przemysłowymi. Mówimy o Stawach Manowskich, które wspierałyby zakłady chemiczne w Oświęcimiu, oraz Włocławku, który mógłby wspierać zakłady chemiczne we Włocławku i w Płocku. W pierwszej perspektywie myślimy o wykorzystaniu tej energii dla przemysłu. Oczywiście wykorzystanie energii w ciepłownictwie też byłoby potencjalnie atrakcyjne, w szczególności w dużych aglomeracjach, ale technologicznie potrzeba modułów ciepłowniczych, które byłyby w stanie wymieniać to ciepło we właściwy sposób z siecią ciepłowniczą.

Jeszcze dosłownie kilka zdań na temat infrastruktury energetycznej i gazowej. Tak jak powiedziałem na początku, Grupa ORLEN posiada sieci dystrybucyjne energii elektrycznej i gazu. Jeśli mówimy o transformacji czy o zmianie miksu, to bardzo dobrze widać to w sieci Energa-Operator, sieci funkcjonującej w północnej i centralnej Polsce. Pięć lat temu do tej sieci było przyłączone 3 GW OZE, a w tym momencie jest to już około 10 GW OZE, co stwarza wyzwania dla tej sieci, którym systematycznie staramy się sprostać poprzez modernizację i digitalizację sieci oraz zwiększone inwestycje w sieci dystrybucyjne. Traktujemy to również jako element transformacji czy element budowy bezpieczeństwa systemu energetycznego w Polsce. Jeśli mówimy o infrastrukturze do dystrybucji gazu, to zajmuje się tym PSG Polska Spółka Gazownictwa. Jednym z elementów, które mają zwiększyć, jest z jednej strony dekarbonizacja, a z drugiej strony wykorzystanie lokalnej możliwości produkcji gazu, czyli wykorzystanie biometanu w jakiejś części sieci gazowniczej i dążenie do zwiększenia ilości możliwości przyłącza biometanu, co również jest celem tej spółki.

Przechodząc do tematu paliw alternatywnych i biopaliw, to – tak jak pokazywałem – musimy zwiększyć udział biopaliw, bo przede wszystkim jest to wymóg regulacyjny. Pan dyrektor i przedstawiciele Biura Regulacji bardzo aktywnie działają w tym obszarze. Jako grupa inwestujemy w infrastruktury do produkcji biopaliw, realizujemy projekt HVO, czyli uwodorowienia olejów roślinnych w kombinacie w Płocku. Jest to projekt, który ma na celu produkcję między innymi zrównoważonego paliwa lotniczego. Jako grupa od 2025 r. mamy obowiązek dostarczać na rynek 2% SAF, czyli zrównoważonego paliwa lotniczego w paliwie sprzedawanym do samolotów. Oprócz jednostki w Płocku inwestujemy w jednostkę produkcji bioetanolu w Jedliczach. Jest to jednostka produkująca bioetanol drugiej generacji, czyli bioetanol z surowców niespożywczych, i ten bioetanol jest z kolei komponentem benzyn. Jeżeli mówimy o benzynie E10, to oznacza to 10% etanolu w benzynie. Im bardziej jest to produkcja niespożywcza, tym bardziej jest ona preferowana regulacyjnie – mówimy tu o załączniku nr 9 dyrektywy RED III. Dodatkowo posiadamy tłocznnię oleju rzepakowego w Kętrzynie – projekt, który też miał na celu wesprzeć wolumeny biopaliw dostępnych dla Grupy ORLEN.

Jeśli chodzi o wodór i elektromobilność w transporcie, to – tak jak pokazywałem wcześniej – wodór w transporcie będzie stosowany dość specyficznie na przykład do floty samochodów dostawczych albo takich pojazdów, które mają stałe trasy do stałej bazy. W tym momencie nie widzimy szerokiego zastosowania wodoru w transporcie, a na pewno nie w transporcie osobowym. Po tym, co się dzieje na rynku dostawców technologii, widzimy, że technologie ciężarowe również idą w kierunku elektryfikacji, i zakładamy, że miks ciężarówek elektrycznych i wodorowych będzie jeździł po szosach po 2040 r.

Patrząc na rozwój rynku i technologii, w tym momencie przeważają technologie elektryczne, dlatego pokazujemy wodór i elektromobilność. Jeśli chodzi o elektromobilność, to jest to ambicja budowy sieci punktów ładowania, która odpowiadałaby udziałom w rynku sieci ładowania paliw, czyli mówimy o około 30% w Polsce i odpowiednio mniej na innych rynkach. Mówimy o około 10 tys. punktów ładowania w Europie Środkowo-Wschodniej, a w Polsce mówimy o 1100 hubach do ładowania, bo mniejsze punkty mogą być zlokalizowane w większych hubach, i łącznie jest ich około 1100. Jeśli mówimy o wodorze, to mamy 100 stacji do tankowania wodorem w Polsce, w Czechach i na Słowacji przy głównych trasach przelotowych i przy korytarzach TEN-T, które umożliwiałyby ładowanie ciężarówek jeżdżących tranzytowo.

Paliwa syntetyczne są tematem na tyle odległym, że w tym momencie nie chciałbym się na nich skupiać. W strategii mamy zapisany jeden pilotażowy projekt zrealizowany w okolicach 2030 r.

Przejdę teraz do części, która jest istotna z punktu widzenia Grupy ORLEN, ale w najmniejszym stopniu wpływa na rynek energetyczny w przemyśle. Chcemy pokazać dwa nowe obszary, w których Grupa ORLEN stawia sobie cele strategiczne. Po pierwsze jest to recykling i w tym miejscu mówimy o potrzebach inwestycji w pozyskanie oraz przerób plastików pod kątem wykorzystania wsadu recyklingowego w produkcję plastików i polimerów. Realizujemy inwestycję Olefiny III, która docelowo ma zapewnić ORLEN portfolio etylenu, propylenu i polimerów na rynki Europy Centralnej. Aby być w stanie efektywnie sprzedawać te polimery, w ich produkcji potrzebne są frakcje pochodzące z recyklingu, dlatego patrzymy na technologię zarówno recyklingu mechanicznego, czyli czystego przerobu plastików, jak i chemicznego, czyli takiego, który umożliwiłby wykorzystanie przerobionych plastików w produkcji rafinerijnej. Jest to o tyle istotne z punktu widzenia zabezpieczenia węglowodorów, że jeśli mówimy o wykorzystaniu surowców recyklingowych, to automatycznie zmniejszamy udział surowej ropy naftowej w przerobie. Nie są to takie wolumeny jak wolumeny w transporcie, ale jest to na pewno element zmniejszającego się zapotrzebowania na ropę naftową w Grupie ORLEN.

Projektami, o których chcę jeszcze wspomnieć i które może nie są spektakularne, ale które z punktu widzenia operacyjnego prowadzenia zakładów produkcyjnych pozwalają na zaoszczędzenie węglowodorów, są projekty związane z efektywnością energetyczną. ORLEN od lat realizuje dziesiątki projektów związanych z efektywnością energetyczną, z dostosowaniem instalacji technologicznych i ciągów technologicznych do tego, aby zmniejszyć zapotrzebowanie czy energochłonność produkcji rafinerijnej. Mówimy o zmniejszeniu potrzeb na energię

elektryczną i energię ciepłą, o lepszym zagospodarowaniu ciepła, o zagospodarowaniu ciepła odpadowego i o możliwości wykorzystania technik generacyjnych, które jednocześnie generują energię elektryczną i energię ciepłą. Wszystkie te działania prowadzą zarówno do redukcji popytu na surowce energetyczne, jak i w naszym przypadku – redukcji emisyjności, bo zużywając mniej węglowodorów w miksie energetycznym, automatycznie generujemy mniej emisji z naszych instalacji przemysłowych. To tyle z mojej strony. Jeśli mają państwo uwagi, pytania czy komentarze, to jesteśmy otwarci.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Chcę dopytać o temat biogazowni. Jakie programy inwestycyjne zostały zainicjowane w tym roku? Co w tym roku udało się państwu zrealizować w tym zakresie? Mam w pamięci słowa ministra Marka Sawickiego, który bardzo krytycznie skomentował bezczynność w tym zakresie – że ORLEN jest wyprzedzany przez kapitał francuski na przykład w zakresie biogazowni w Polsce. Chcę usłyszeć, jak wygląda ta sprawa ze strony ORLEN?

P.o. dyrektora wykonawczego ds. strategii i innowacji ORLEN SA Karol Wolff:

W tym momencie w strategii mamy zapisane 1 mld m³ biogazu, co przekłada się na 600 mln m³ biometanu do 2030 r. Realizowane są również prace przygotowawcze dla biogazowni.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Panie dyrektorze, czy mógłby pan wskazać liczbę projektów, które są dzisiaj realizowane? Może wybrzmieć, że coś jest realizowane, ale chodzi mi o liczbę projektów. Ile projektów inwestycyjnych w tej chwili prowadzicie?

P.o. dyrektora wykonawczego ds. strategii i innowacji ORLEN SA Karol Wolff:

W tym momencie te projekty są na etapie przygotowawczym i jest to dwucyfrowa liczba.

Wiceprezes zarządu ds. korporacyjnych ORLEN SA Witold Literacki:

Może dopowiem. Tak jak mówił pan dyrektor, rynek biogazu i biometanu jest nowym rynkiem i jesteśmy w fazie przygotowawczej. Żeby nie wprowadzić państwa w błąd, to szczegółową liczbę możemy przekazać na piśmie i zrobimy to jako dodatkową informację. Tym, co mogę stwierdzić, i tym, co sygnalizuje nie tylko ORLEN, ale cała branża, jest to, że rynek biometanu, choć widzimy kroki w dobrym kierunku, jest rynkiem, który napotyka silne bariery regulacyjne i inwestycyjne związane z posadowieniem infrastruktury, z przyłączeniem do sieci, z jakością produktu oraz przede wszystkim z finansowaniem. We wszystkich dokumentach pokazujemy, że żeby finansować biogaz i biometan musimy mieć określone wsparcie zewnętrzne i ten kapitał jest organizowany.

Krokiem w dobrym kierunku jest przewidziany system wsparcia biogazu i biometanu w nowelizacji ustawy wiatrakowej. Dotyczy on małych inwestycji i przede wszystkim dotyczących produkcji energii elektrycznej i ciepłej. Postulujemy, żeby rozszerzyć to także o możliwości finansowania i wsparcia biogazu na cele transportowe. Jak państwo widzą, z całej tej puli możliwości realizacji transformacji uważamy biogaz i biometan za technologię prostą, dojrzałą i pozwalającą w polskich warunkach realnie realizować cele transformacyjne i cele OZE nie tylko w energii elektrycznej, ciepłej i lokalnej, ale także w transporcie.

Co do inwestycji kapitału francuskiego, to nie będziemy się wypowiadać, bo są to niezależne i historyczne procesy rynkowe. Możemy powiedzieć, że konsekwentnie to przygotowujemy. Co do rynku biometanu mówimy, że żeby nastąpiło przyspieszenie z fazy przygotowania do konkretnych decyzji inwestycyjnych potrzebujemy maksymalnie przyjaznego środowiska regulacyjnego i przyjaznego finansowania tego typu inwestycji.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Panie dyrektorze, mam prośbę. W pogłębionym materiale, który nam państwo przysłali, proszę zawrzeć również te bariery, które uniemożliwiają wam uruchomienie w takiej skali, jak chcielibyście, zaangażowania w biogazowni i też ewentualnie jakiś pomysł na finansowanie. Nie mówię, że uda się to zrealizować, ale myślę, że członkowie naszej podkomisji, a także całej Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych z przyjemnością się z tym zapoznają. Wiem, że padały już takie informacje, ale w takich

tematach nie zaszkodzi jeszcze raz podbić sprawę. Może zaproponujecie państwo jakieś nowe rozwiązanie, które będzie do przyjęcia w polskim systemie prawnym.

Pan przewodniczący Krzysztof Gadowski.

Posel Krzysztof Gadowski (KO):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, dziękuję za tę prezentację, bo rzeczywiście przekazaliście nam dokument, który w wielu płaszczyznach pokazuje waszą działalność. Ubolewam tylko nad jednym, że jest to dokument, który powstał i jest dzisiaj przygotowywany do dodatkowych zmian czy aktualizacji, więc dyskutujemy nad dokumentem, który będzie modernizowany za 2–3 miesiące.

Panie przewodniczący, mam sugestię, że może powinniśmy pochylić się nad aktualnym dokumentem, bo oczywiście znamy główne kierunki i możliwości, a rozumiem, że zarząd prowadzi analizę strategii co do możliwości i osi czasowej realizacji wielu zadań, o których mówili panowie dyrektorzy... I o tym, o czym wspominał pan przewodniczący – czyli o barierach dotyczących możliwości finansowych koncernu. Po to tu jesteśmy, żebyśmy zderzyli się z tematem aktów prawnych, które należałoby uprościć czy zmienić. Ten temat jest otwarty.

Rozumiem, że państwo zderzacie się z realiami dzisiejszego rynku i możliwościami koncernu, które były określone przez poprzedni zarząd. Dzisiaj nowa koalicja i nowy zarząd badają możliwości finansowe i czasowe oparte na osi, która była wcześniej określona. Mówicie państwo, że SMR powstaną w okolicy 2030 r., a wiemy, w jakim miejscu jesteśmy i jak rozwija się ta technologia. Oczywiście trzeba mieć ambitne programy i zderzać je z problemami, więc dobrze, że pojawił się ten temat, bo przynajmniej wiemy, gdzie zmierzamy. Pan przewodniczący oczywiście ma rację, mówiąc o tym, że dobrze byłoby oprzeć się na miksie energetycznym, który się pojawi, ale wiemy, że Ministerstwo Klimatu również nad tym pracuje, i mamy nadzieję, że do końca roku pojawi się odpowiedni dokument, bo jest on niezbędny do tego, żeby dostosowywać później różne rzeczy. Grupa ORLEN natomiast jest czempionem Polski i może nawet dobrze, że podkomisja oddzielnie potraktowała tę firmę.

Panie przewodniczący, myślę, że w tym zakresie i pod tym kątem będziemy kontynuowali rozmowy, kiedy pojawi się już konkretna i rzeczywista strategia aktualna na dziś. Nie chcę pytać, w jakim kierunku idą te zmiany, bo pewnie trudno na to dzisiaj odpowiedzieć. Wiele sygnałów i założeń będzie pewnie kontynuowanych, bo trudno będzie zburzyć strategię i budować ją na nowo, a przecież poprzedni zarząd też próbował realizować wiele rzeczy, chociażby w kontekście prawodawstwa unijnego, które również nas obowiązuje. Poprzedni zarząd miał również jasne priorytety, z których nikt nie będzie rezygnował, a mam tutaj na myśli nasz flagowy projekt wiatraków na morzu, który jest już w jakimś zakresie do osiągnięcia w przyszłym roku.

Czekamy na to, co będzie dalej, czekamy na jak najwięcej lepszego i zielonego w tym zakresie, w którym ORLEN może nas reprezentować. Mówimy o gazie i o kolejnych elektrowniach gazowych, przejściowo czy w oparciu o stabilizator, czyli o miks energetyczny, ale to też są ważne przedsięwzięcia, w których musimy mieć zabezpieczony gaz i stabilne dostawy w tym zakresie.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Pan dyrektor, proszę.

P.o. dyrektora wykonawczego ds. strategii i innowacji ORLEN SA Karol Wolff:

Grupa ORLEN cyklicznie co dwa lata aktualizuje strategię i te aktualizacje pojawiały się pod koniec lat 2014, 2016, 2018, 2020, a potem na początku 2023, bo było przesunięcie związane z połączeniem. Kolejna aktualizacja pojawi się pewnie znowu na koniec 2024 r., więc jest to w miarę naturalny cykl funkcjonowania organizacji. Miałem ten przywilej, że właściwie od 2010 r. uczestniczyłem w aktualizacjach i zawsze były one ewolucją czy kontynuacją poprzednich. ORLEN jest bardzo dużą organizacją, której nie jest się w stanie zmienić z dnia na dzień i ta ciągłość inwestycyjna jest zachowana. Inwestycje z kolei są wynikiem trendów, które są trendami konsumenckimi, widzimy również zmieniające się popyty z coraz większym naciskiem regulacyjnym i jest to ważny element planów strategicznych, a także dostępność technologiczna, bo to również zmienia się na przestrzeni lat. Grupa ORLEN musi odpowiadać na te trendy.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Dobrze.

Pan dyrektor, bardzo proszę.

Wiceprezes zarządu ds. korporacyjnych ORLEN SA Witold Literacki:

Jeszcze tytułem uzupełnienia i podkreślenia tego, co wynika z naszej prezentacji. Jesteśmy koncernem multienerygetycznym i naszym zadaniem i obowiązkiem ze względu na wielkość i odpowiedzialność rynkową jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego państwa oraz zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego regionu – Europy Środkowo-Wschodniej – tam, gdzie mamy strategiczne aktywa. W tym procesie, który jest dla nas aksjomatem, realizujemy transformację energetyczną tymi inwestycjami i środkami, które uważamy w danym momencie i w danej sytuacji geopolitycznej i gospodarczej za optymalną i najbardziej bezpieczną dla konsumentów, rynku i dla koncernu. To jest nasze wyzwanie, z którym się mierzymy, ponieważ, realizując transformację, nie możemy zapominać o bezpieczeństwie energetycznym...

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Panie dyrektorze, przywołał pan jeszcze jedną, bardzo ważną rzecz i chcę, żeby to również wybrzmiało na tej Komisji. Kilka tygodni, a może kilka miesięcy temu rozmawialiśmy na posiedzeniu Komisji z PERN i pytałem o drugą nitkę rurociągu pomorskiego. Ze strony PERN usłyszeliśmy, że nie było zainteresowania ze strony ORLEN i ta druga nitka nie może być budowana, bo nie ma klienta. Zamiast tego PERN wprowadził nowe, ulepszone specyfikacje do lepszego smarowania i poślizgu surowca na odcinku Gdańsk–Płock, twierdząc, że to całkowicie wystarczy. Nie ukrywam, że czuliśmy się bezpieczniej, gdyby powstała druga nitka ropociągu łączącego Płock z naszym wybrzeżem. Pytanie do ORLEN – dlaczego nie chcieliście kontraktować przepustowości w ropociągu i usług PERN?

Wiceprezes zarządu ds. korporacyjnych ORLEN SA Witold Literacki:

Panie przewodniczący, jesteśmy spółką giełdową i jest to informacja na tyle wrażliwa, że naprawdę musimy ważyć każde słowo. Rozmowy z PERN w tej sprawie trwały i może zacytuję ostatni komunikat prezesa PERN, że temat nitki nie jest zamknięty, a jest analizowany. Jeżeli znajdzie się optymalne rozwiązanie ekonomiczne dla obydwu stron, to ten temat będzie dalej analizowany. Więcej nie chcemy mówić, bo jest to zbyt wrażliwa informacja i wymaga przede wszystkim potwierdzenia na poziomie handlowym z PERN, i to prezes PERN powinien być tą stroną, która zakomunikuje efekty takich rozmów. Tym, co mogę powtórzyć na ten moment, cytując ostatnią wypowiedź PERN, jest to, że projekt jest nadal w analizach i po stronie PERN szukane jest optymalne rozwiązanie. Nie chcielibyśmy odbierać PERN prawa do ostatecznego zakomunikowania, czy to będzie realizowane, czy nie.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Trochę w tym wątku, ale zapytam o optymalizację. Czy realizujecie projekty optymalizujące wykorzystanie poszczególnych rafinerii? Chodzi mi o synergię z fuzji. Czy widzicie korzyści z tym związane?

P.o. dyrektora wykonawczego ds. strategii i innowacji ORLEN SA Karol Wolff:

Już po połączeniu te synergije były i są realizowane. Przede wszystkim widzimy oszczędności na rynku paliw, gdzie fuzja pozwalała na obniżenie kosztów logistyki. Przed połączeniem paliwa z Gdańska były transportowane chociażby na południe Polski, a teraz nie trzeba ponosić tego kosztu transportu. Te synergije są realizowane przede wszystkim w związku z logistyką paliw i w mniejszym stopniu z produkcją.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Dziękuję bardzo.

Mam jeszcze pytanie, czy są inicjatywy, które zostały rozpoczęte w tym roku? Chodzi o te inwestycje i te projekty, które państwo dzisiaj przedstawialiście.

P.o. dyrektora wykonawczego ds. strategii i innowacji ORLEN SA Karol Wolff:

Jeśli mówimy o inwestycjach, które są realizowane w tym momencie, to są to inwestycje związane z odnawialnymi źródłami energii. Mówimy tutaj zarówno o projektach

przejmowanych, jak i projektach realizowanych przez grupę. Ciężko jednoznacznie wskazać, które to są projekty.

Wiceprezes zarządu ds. korporacyjnych ORLEN SA Witold Literacki:

Ja może dopowiem. Tak jak widzieli państwo w prezentacji – wszystkie strumienie inwestycyjne są projektami wieloletnimi. W każdym segmencie są to procesy, które są na etapie przed decyzją inwestycyjną albo po decyzjach inwestycyjnych robót budowlanych, więc co do zasady na tym etapie, biorąc pod uwagę złożoność procesu inwestycyjnego, gros tych inwestycji jest kontynuacją procesów inwestycyjnych ze względu na gospodarność, sprawność realizacji inwestycji i podjęte decyzje korporacyjne. Zakładamy, że takie prawdziwe podsumowanie i pewne korekty kierunków – mówimy o korektach, a nie o rewolucji, bo żadna rewolucja dobrze nie służy – będą na koniec 2024 r. w ramach przeglądu i rewizji naszej strategii. Będąc odpowiedzialnym za procesy inwestycyjne wieloetapowe i wysoko kapitałochłonne, chcę powiedzieć, że przede wszystkim na tym etapie kontynuujemy i przygotowujemy oceny. Zarząd ORLEN przedstawi wnioski co do korekty kierunków inwestycyjnych w ramach rewizji strategii na koniec 2024 r.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Dziękuję bardzo.

Wyczerpaliśmy porządek dzisiejszego posiedzenia.

Zamykam posiedzenie podkomisji.

Bardzo państwu dziękuję.